

Kokousaika: 1.9.2022 klo 18.30
Kokouspaikka: Hevospitäjän yhtenäiskoulu, Kartanon yksikkö, Varsanojantie 97, Ypäjä

Käsitteltävät asiat:

Nro (§)	Asia	Sivu	Liite
KV 14 §	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	24	
KV 15 §	Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat	25	
KV 16 §	Käsittelyjärjestys	26	
KV 17 §	Yksityisteiden avustukset 2022	27	
KV 18 §	Muutos talousarvion 2022 investointisuunnitelmaan/ pumptrack-rata ja ulkokuntosali	28	
KV 19 §	Valtuustoaloitteiden käsittelytilanne.....	31	
KV 20 §	Talousarvion vuoden 2022 osavuositarkastus	32	9
KV 21 §	Yhteistoimintasopimus ympäristöterveydenhuollon palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta vastuukuntamallilla.....	33	10
KV 22 §	Ypäjän kunnan strategia 2022-2025.....	37	11
KV 23 §	Yleisen vaalikelpoisuuden menettäminen kunnan luottamustoimiin, valtuuston jäsenen ja varavaltuutetun kutsuminen, kunnanhallituksen jäsenen ja varajäsenen valinta sekä Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän tarkastuslautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta.....	38	
KV 24 §	Yleisen vaalikelpoisuuden menettäminen kunnan luottamustoimiin, valtuuston jäsenen kutsuminen, kunnanhallituksen varajäsenen, teknisen lautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta	40	
KV 25 §	Forssan seudun elinvoimakatsaus kesäkuu 2022	42	
KV 26 §	Muut esille tulevat asiat.....	43	12
KV 27 §	Ilmoitusasiat.....	44	

JARI HEPOMAA

Jari Hepomaa
Kunnanvaltuuston puheenjohtaja

Kokousaika: 1.9.2022 klo 18.30 – 19.08

Kokouspaikka: Hevospitäjän yhtenäiskoulu, Kartanon yksikkö, Varsanojantie 97, Ypäjä

Läsnäolo:

Kunnanvaltuuston jäsenet

- 1 Alanko Matti
- 2 Hepomaa Jari
- 3 Hirvonen Elina
- 4 Ilvesmäki Mervi
- 5 Jaakkola Sampsa
- 6 Jokio Mirja
- 7 Käpylä Taneli
- 8 Leppälahti Markku
- 9 Levomäki Heikki
- 10 Lundström Juha
- 11 Mäenpää Ville
- 12 Niemi Eetu
- 13 Paloposki Jouni
- 14 Ruusiala Maarit
- 15 Rämö Jari
- 16 Saarikoski Virve
- 17 Saastamoinen Markku
- 18 Salmi Eija
- 19 Syrjälä Matti
- 20 Vähänen Jari
- 21 Väveri Anni

Varajäsenet

- 1 Heikkilä Markku
- 2 Davidsson Voitto

- 1 Laine Hanna
- 2 Lähde Jouni
- 3 Moilanen Heidi

- 1 Myllymäki Miia
- 2 Leppänen Keijo
- 3 Laaksonen Niina
- 4 Lehtonen Eeva
- 5 Ylösmäki Mirva
- 6 Kärkäinen Isto
- 7 Väisänen Ari
- 8 Heikkilä Joni

- 1 Hollo Markus
- 2 Pyykkö Erkki
- 3 Heikkilä Piia Johanna
- 4 Vastamäki Piia
- 5 Kantonen-Heikkilä Heli
- 6 Timonen Jannika
- 7 Kallio Pauliina

- 1 Oja Vesa

Muut

Kunnanhallituksen jäsenet

Eeva Lehtonen

Nuorisovaltuuston edustaja

Jessi Niemi

Viranhaltijat

Tatu Ujula

Pirjo-Maarit Hellman

Jouko Käkönen

Sini Lilja

Kunnanjohtaja

Talous- ja hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä

Tekninen johtaja

Varhaiskasvatusjohtaja-sivistysjohtaja

Vakuudeksi

Jari Hepomaa
Puheenjohtaja

Pirjo-Maarit Hellman
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Elina Hirvonen
Pöytäkirjan tarkastaja

Mervi Ilvesmäki
Pöytäkirjan tarkastaja

**Pöytäkirjan
nähtävänäpito**

Päätöksen mukaan § 15

Tuomas Rautio
Ilmoitustaulunhoitaja

KV 14 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus: Kuntalain 108 § määrittää yksiselitteisesti, että kunnan ilmoitukset saataan tiedoksi julkaisemalla ne yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä tarpeen vaatiessa muulla kunnan päättämällä tavalla.

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Kutsussa on ilmoitettava käsiteltävät asiat sekä kokousaika ja -paikka. Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta sähköisesti. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 84 §:n mukaan valtuusto kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Hallintosäännön 85 §:n mukaan valtuuston esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Kunnanhallituksen päätöksen 8.8.2017 116 §:n mukaan kunnanhallituksen ja valtuuston kokouskutsujen lähetykseen esityslistoineen käytetään jatkossa vain ypaja.fi-osoitteita, ellei erityisistä syistä muuta johdu. Kunnanhallituksen ja valtuuston kokouskutsut esityslistoineen julkaistaan ensisijaisesti kunnan verkkosivuilla ja toissijaisesti kunnanviraston ilmoitustaululla.

Lisäksi valtuuston kokouksista on tiedotettu julkaisemalla lyhennetty kokouskutsu sanomalehti-ilmoituksella.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Hallintosäännön 88 §:n mukaan kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa, mutta heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsitelyä. Lisäksi kunnanhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus (muut kuin valtuutetut). Mainituilla on oikeus ottaa osaa keskusteluun, muttei päätösten tekoon, jolleivät ole valtuutettuja.

Hallintosäännön 89 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä. Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty kunnanvaltuuston varsinaisille jäsenille ja läsnäololuettelossa mainituille muille sähköisesti 26.8.2022. Kokouksesta on tiedotettu kunnan internetsivuilla, kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla sekä Forssan Lehdessä julkaistulla ilmoituksella 26.8.2022.

Käsittelystä:

Päätös: Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

KV 15 §

Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito sekä ääntenlaskijat

Selostus:

Kuntalain 140 §:n mukaan toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Päätöksen katsotaan tulleen yleisesti tietoon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän ja kunnallisvalitus 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Ypäjäen kunnan hallintosäännön 103 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksessa laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Ypäjäen kunnan hallintosäännön 104 §:n mukaan valtuuston pöytäkirja siihen liittyvine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

Ypäjäen kunnanhallituksen päätöksen 8.8.2017 121 §:n mukaan kunnanhallituksen ja valtuuston kokouspöytäkirjat tarkastetaan ja allekirjoitetaan kolmen päivän kuluessa kokouksesta. Lisäksi pöytäkirjantarkastajat voivat ilmoittaa myös sähköisesti pöytäkirjan hyväksymisestä, jolloin pöytäkirja varmennetaan heidän allekirjoituksillaan myöhemmin, mutta viipymättä.

Samana päätöksen mukaan valtuuston kokouspöytäkirjat pidetään ensisijaisesti yleisesti nähtävillä kuntalain 140 §:n mukaisesti kunnan internetsivuilla viimeistään kokouksen jälkeisenä torstaina klo 09.00 alkaen. Pyhäpäivinä/vast. nähtävänäpito alkaa seuraavana arkipäivänä. Toissijaisesti kokouspöytäkirjat pidetään nähtävillä kunnanviraston palvelupisteellä viimeistään kokouksen jälkeisenä torstaina klo 09.00–13.00. Pyhäpäivinä/vast. nähtävänäpito alkaa seuraavana arkipäivänä.

Valtuusto päättää

1. valita keskuudestaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat samalla ääntenlaskijoina.
2. että kokouksen pöytäkirja tarkastetaan MA 5.9.2022 klo 09.00–15.00 virastotalolla. Tarkastettu pöytäkirja pidetään sähköisesti nähtävänä 7.9.2022 klo 09.00 alkaen kunnan yleisillä internetsivuilla ja kunnanviraston palvelupisteellä klo 09.00–13.00. Pöytäkirjan katsotaan tulleen yleisesti tietoon 15.9.2022.

Käsittelystä:

Päätös:

1. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Elina Hirvonen ja Mervi Ilvesmäki.
2. Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 16 §   **Käsittelyjärjestys**

Selostus: Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat. Saman lain 95 §:n mukaan valtuusto voi käsitellä vain näin valmistellun ja kokouskutsussa mainitun asian.

Jos asia on luonteeltaan kuitenkin kiireellinen, eikä siitä näin ollen ole mainintaa kokouskutsussa, valtuusto voi yksinkertaisella enemmistöllä päättää ottaa sen käsiteltäväkseen. Tuolloinkin asian tulee olla vähintään käsitelty kunnanhallituksessa. Jos asiaa ei ole lainkaan valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä valtuustossa yksimielisesti.

Ypäjän kunnan hallintosäännön 94 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päätä.

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 17 § Yksityisteiden avustukset 2022

Aiempi käsittely: TEKLA 4.5.2022 31 §
KH 31.5.2022 97 §

Selostus: ”Ypäjän kunta ei ole useaan vuoteen myöntänyt yksityisteille perusparannus avustusta. Aikaisimpina vuosina avustusta on jaettu noin 10 000 € vuosittain. Myös kunnossapitoavustukset ovat olleet nykyisellä tasolla usean vuoden ajan, tänä vuonna avustukseen on varattu 25 000 € määräraha. Teknisen lautakunnan jäsenet totesivat yksityisteiden kunnossapitokustannusten nousseen huomattavasti aikaisemmista vuosista. Myös monen yksityistien kunto edellyttäisi joitakin perusparannustoimenpiteitä mm. rumpujen uusimisia ym.

Päätösehdotus:

Tekninen lautakunta ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle 15 000 €:n lisämäärärahan myöntämistä teknisen lautakunnan vuoden 2022 talousarvioon kustannuspaikalle yksityistiet.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.”

--

KH 31.5.2022 97 §

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan päätösehdotuksen ja esittää valtuustolle 15 000 €:n lisämäärärahan myöntämistä teknisen lautakunnan vuoden 2022 talousarvioon kustannuspaikalle yksityistiet.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.”

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 18 § Muutos talousarvion 2022 investointisuunnitelmaan/ pumptrack-rata ja ulkokuntosali

Aiempi käsittely: SIVLA 6.6.2022 52 §
KH 14.6.2022 114 §

Selostus: *"Talousarvion 2022 investointisuunnitelmassa on hyväksytty investoinnit pumptrack-radan ja ulkokuntosalin rakentamiseksi Ypäjälle. Hankkeelle haettiin 11.2.2022 jätetyllä hakemuksella avustusta Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmasta 2014–2020 (siirtymäkausi 2021–2022); Leader-ryhmä LounaPlussa ry. Paikallinen toimintaryhmä LounaPlussa ry on puoltanut radan rakentamista 34 075 euron kustannusarviolta. Ulkokuntosalin osuutta toimintaryhmä ei puoltanut. Toimintaryhmä toteaa ulkokuntosalin olevan kuntien tavanomaista liikuntapaikkarakentamista eikä ole maaseudun kehittämishankkeena tuettavissa. Näin ollen Hämeen ELY-keskus on hakemuksesta poiketen myöntänyt tuen pelkästään pumptrack-radan rakentamiseen. Myönnetty tuki on 23 852,50 euroa (Euroopan unionin osuus + valtion osuus) hyväksyttävien menojen ollessa yhteensä 34 075 euroa. ELY-keskuksen päätös 13.4.2022/ hankenumero 189302 on liitteenä, LIITE 10.*

Koska ulkokuntosalin rahoitus ei ratkennut, hankkeelle haettiin perustamishankkeiden investointiavustusta luonnonvirkistyskäyttöön tarkoitettuun liikuntapaikkarakentamiseen. Haettu on avustus voi olla tässä tapauksessa enintään 30 %. Ulkokuntosalin kokonaismenoiksi on arvioitu 36 000 euroa, josta avustuksen osuus olisi 10 800 euroa. Hakemus on jätetty Aluehallintovirastoon 4.3.2022 ja hakemusta on pyynnöstä täydennetty toukokuussa. Täydennetty hakemus 16.5.2022 on oheismateriaalina. Aluehallintoviraston päätös ei ole vielä saapunut (tilanne 31.5.). Hankkeen toteuttaminen edellyttää myönteistä avustuspäätöstä.

Syksyllä laaditun investointisuunnitelman jälkeen näiden hankkeiden kustannusarvioita on päivitetty. Pumptrack-radan kustannukset ovat arvioitua merkittävästi pienemmät, joten kunnan rahoitusosuuskin jää pienemmäksi. Ulkokuntosalin arvioidut hankintakustannukset ovat hieman nousseet ollen yhteensä 36 000 euroa. Kunnan omarahoitusosuus muodostuu myös ennakoitua suuremmaksi Aluehallintoviraston mahdollisen avustuksen ollessa vain 30 % hyväksyttävistä kokonaismenoista. Huomionarvoista on, että hankemuutoksista huolimatta syksyllä tehtyyn investointisuunnitelmaan verrattuna Pumptrack-radan ja ulkokuntosalin nettomenot nousevat muutosesityksen mukaisesti kokonaisuudessaan vain 1 500 euroa. Investointisuunnitelmaan on siten tarpeen esittää muutos seuraavasti:

9705	Ulkokuntosali	Päätös KV 16.12.2021 62 §	Muutosesitys 6.6.2022
		2022	2022
	Menot	33 000	36 000
	Tulot	23 000	10 800
	Nettomeno	-10 000	-25 200

9706	Pumptrack-rata	Päätös KV 16.12.2021 62 §	Muutosesitys 6.6.2022
		2022	2022
	Menot	80 000	34 100
	Tulot	56 000	23 800
	Nettomeno	-24 000	-10 300

Päätösehdotus:

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallituksella ja edelleen valtuustolle, että sivistystoimen investointisuunnitelman 2022 tehdään muutokset:

- 1) Investoinnin kustannuspaikka 9705 Ulkokuntosali: menot 36 000,
tulot 10 800, nettomeno 25200 euroa
- 2) Investoinnin kustannuspaikka 9706 Pumptrack-rata: menot 34 100,
tulot, 23 800, nettomeno 10 300 euroa

Käsittelystä:

Varhaiskasvatusjohtaja-sivistysjohtaja kertoi, että ulkokuntosalin tekoa varten on 2.6.2022 saapunut myönteinen avustuspäätös. Aluehallintoviraston päätös ESAVI/9152/2022 lisätään pöytäkirjan liitteeksi 15.

Pumptrack-rata ja ulkokuntosali ovat osa Pertunmäen liikuntapuistoa, kuten myös aiemmin samalle alueelle urheilukentän ja Pertunkaaren liikuntahallin ympäristöön valmistuneet frisbeegolfrata ja ulkotrampoliinit. Juhamatti Jokinen totesi, että opastusta alueelle on tarpeen päivittää.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.”

--

KH 14.6.2022 114 §

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy sivistyslautakunnan päätösehdotuksen ulkokuntosalin investointisuunnitelman osalta.

Pumptrack-radan osalta todetaan hankkeen kokonaismenoiksi muodostuvan 45 000 €, tulot 23 800 €, nettomenot 21 200 €. Kokonaiskustannukset ovat tarkentuneet sivistyslautakunnan päätöksenteon jälkeen. Radan rakenteissa jouduttiin alueen maaperän johdosta käyttämään mm. suodatinkankaita ja mursketta arvioitua enemmän.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle sivistystoimen investointisuunnitelmaan 2022 tehtävät muutokset seuraavasti:

9705	Ulkokuntosal	Päätös KV 16.12.2021 62 §	Muutosesitys kh 14.6.2022
		2022	2022
	Menot	33 000	36 000
	Tulot	23 000	10 800
	Nettomeno	-10 000	-25 200

9706	Pumptrack-rata	Päätös KV 16.12.2021 62 §	Muutosesitys kh 14.6.2022
		2022	2022
	Menot	80 000	45 000
	Tulot	56 000	23 800
	Nettomeno	-24 000	-21 200

Päätös:
Päätösehdotus hyväksyttiin.”

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 19 § Valtuustoaloitteiden käsittelytilanne

Aiempi käsittely: KH 14.6.2022 116 §

Selostus: *"Kuntalain mukaan valtuuston tietoon voidaan saattaa määräajoin, esimerkiksi luettelon muodossa valtuustoaloitteet, joiden käsittely on kesken. Kunnan hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.*

1.6.2022 olivat seuraavat valtuustoaloitteet käsittelyssä:

- Ypäjän kunnan omistajapoliittisten linjausten valmistelu ja Hevosopiston työhyvinvointiselvitys (kv 12.11.2020, kh 24.11.2020, kh 2.2.2021)
- yritysmyönteinen kunta (kv 27.5.2021, kh 10.8.2021)
- yömajan ja turvakodin perustaminen (kv 11.11.2021, kh 7.12.2021); FSHKY:n yhtymähallitus on antanut 31.1.2022 § 11 aloitetta koskevan lausunnon; aloite on käsitelty loppuun

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus merkitsee valtuustoaloitteiden käsittelytilannetta koskevan selvityksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin."

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 20 § Talousarvion vuoden 2022 osavuositarkastus

Aiempi käsittely: KH 16.8.2022 132 §

Selostus: *"Esityslistan liitteenä 14 on osavuositarkastus ajalta 1.1. – 30.6.2022. Tarkastuksessa raportoidaan kunnanhallitukselle talousarvion sekä tavoitteiden toteutumisesta.*

Päätösehdotus:

Osavuositarkastus merkitään tiedoksi myös valtuustolle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin."

Liite 9

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 21 § Yhteistoimintasopimus ympäristöterveydenhuollon palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta vastuukuntamallilla

Aiempi käsittely: KH 16.8.2022 133 §

Selostus: *"Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymä ja Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä järjestävät tällä hetkellä alueillaan ympäristöterveydenhuollon palvelut. Kunnan tulee järjestää terveydenhuoltolain (1326/2010) 21 §:ssä luetelluissa laeissa tarkoitettujen yksilön ja hänen elinympäristönsä terveydensuojelua koskevien tehtävien (ympäristöterveydenhuolto) muodostama kokonaisuus kunnan itsensä toimesta tai kuntien välisenä yhteistoimintana.*

Ympäristöterveydenhuolto muodostuu tehtävistä, jotka on määritelty seuraavassa lainsäädännössä:

- Kansanterveyslaki 66/1972*
- Terveydenhuoltolaki 1326/2010*
- Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta 410/2009*
- Terveydensuojelulaki 763/1994*
- Elintarvikelaki 297/2021*
- Eläinlääkintähuoltolaki 765/2009, luonnos uudeksi eläinlääkintähuoltolaiksi*
- Tupakkalaki 549/2016*
- Lääkelaki 395/1987; 54 a§, 54 c§, 54d§ Nikotiinivalmisteiden myynti (22/2006)*

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä 1.1.2023 kunnilta hyvinvointialueelle, sai myös ympäristöterveydenhuolto mahdollisuuden siirtyä hyvinvointialueelle samaan aikaan. Asiasta laadittiin Oheinen selvitys Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymän, Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän ja Hämeenlinnan valvontayksiköiden kanssa (Selvitys mahdollisuudesta siirtää ympäristöterveydenhuollon tehtävät Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle vuonna 2023, 12.11.2021), mutta ympäristöterveydenhuollon siirtyminen hyvinvointialueelle 2023 Kanta-Hämeen alueella ei toteutunut. Hämeenlinnan ympäristöterveydenhuolto jatkoi toimintaa omassa organisaatiossaan, joten ympäristöterveydenhuollon siirtyminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 ei ole mahdollista.

Koska maakunnallinen ympäristöterveydenhuollon siirtyminen hyvinvointialueelle ei toteutunut, aloitettiin Forssan ja Riihimäen seutujen yhteistoiminnan valmistelu. Alueen kuntajohtajien kokouksessa 11.4.2022 päädyttiin valmistelemaan ympäristöterveydenhuollon palveluiden organisoimisesta tuotettavaksi vastuukuntamallilla, Riihimäen kaupunki vastuukuntana, ja päätettiin pyytää alueen kunnilta kannanottoa ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen muodostamisesta ja nimeämään edustajat valmisteluun.

Oheinen selvitys ”Ympäristöterveydenhuollon organisoituminen vuonna 2023, 14.4.2022” sisältää selvityksen Riihimäen terveyskeskuksen kuntayhtymän ja Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän (pl. Someron kunta) nykytilanteesta ja perusteista uuden yhteistoiminta-alueen muodostamiselle.

Kunnat ovat tehneet myönteiset päätökset valmisteluun osallistumisesta ja nimenneet seuraavat edustajansa valmisteluun: Forssan kaupunginhallitus 25.4.2022, edustajana ympäristöpäällikkö Niina Salminen-Åberg; Riihimäen kaupunginhallitus 2.5.2022, edustajana elinvoimajohtaja Mika Herpiö; Janakkalan kunnanhallitus 2.5.2022, edustajana talous- ja hallintopäällikkö Tiina Vesala; Ypäjän kunnanhallitus 10.5.2022, edustajana kunnanjohtaja Tatu Ujula; Jokioisten kunnanhallitus 16.5.2022, edustajana hallinto- ja talousjohtaja Mika Rantala; Tammelan kunnanhallitus 16.5.2022, edustajana vs. kunnanjohtaja Taavi Leinikka; Humppilan kunnanhallitus 16.5.2022, edustajana hallintojohtaja Susanna Hokkanen; Hausjärven kunnanhallitus 24.5.2022 edustajana kunnanjohtaja Pekka Määttä ja Lopen kunnanhallitus 23.5.2022 edustajana valtuuston toinen varapj. Tiina Seppälä ja talous- ja hallintojohtaja Jenny Saarela.

Yhteistoimintasopimusluonnoksen valmistelusta ovat vastanneet Riihimäen kaupungin elinvoimajohtaja Mika Herpiö, kaupunginlakimies Mikko Heiskanen ja vt. kaupunginjohtaja Petri Hirvonen sekä terveysvalvonnan johtajat Pirkko Sukula Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymästä ja Leena Haimi Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymästä.

Kaikkien kuntien edustajien muodostama työryhmä on käsitellyt yhteistoimintasopimusluonnosta kokouksissaan 18.5., 1.6., 16.6. ja 28.6.2022, ja 28.6.2022 sopimusluonnos liitteineen (Riihimäen kaupungin hallintosääntömääräykset yhteisestä toimielimestä) on päätetty lähettää kuntien hyväksymiskäsittelyyn.

Sopimusluonnos pääkohdittain

Sopimuksen mukaan Riihimäki (vastuukunta), Forssa, Janakkala, Hausjärvi, Loppi, Tammela, Jokioinen, Ypäjä ja Humppila sopivat 1.1.2023 lukien järjestävänsä ympäristöterveydenhuollon kuntalain (410/2015) 8 luvun sopimukseen perustuvana julkisoikeudellisena yhteistoimintana siten, että kunnat muodostavat lain tarkoittaman yhteistoiminta-alueen ja sopivat, että Riihimäki hoitaa yhteistoiminta-alueen kuntien ympäristöterveydenhuollon tehtäviä vastuukuntana ja perustaa ympäristöterveydenhuollon palveluista järjestämisestä vastaamaan kuntalain 51 §:n mukaisen yhteisen toimielimen. Sopimuksen tarkoittama yhteinen toimielin on Riihimäen kaupungin elinvoimautakunnan jaosto, sopimuksen tullessa voimaan nimeltään ympäristöterveysjaosto. Jaoston tehtävistä ja asioiden esittelystä määrätään vastuukunnan hallintosäännössä.

Vastuukunnan valtuusto asettaa jaoston valtuustokaudeksi kerrallaan sopijakuntien valtuustojen nimeämistä jäsenistä ja varajäsenistä. Kunnat nimeävät yhteiseen jaostoon jäseniä, sekä heille varajäsenet, seuraavasti: Riihimäki puheenjohtaja ja varajäsen, Forssa varapuheenjohtaja ja varajäsen sekä muut kunnat Janakkala, Loppi, Hausjärvi, Tammela, Jokioinen, Ypäjä ja Humppila jäsen ja varajäsen. Jaostossa Riihimäen, Forssan ja Janakkalan valitsemilla jäsenillä on kullakin kaksi (2) ääntä ja Lopen, Hausjärven, Tammelan, Jokioisten, Ypäjän sekä Humppilan valitsemilla jäsenillä yksi (1) ääni.

Ympäristöterveydenhuolto sijoittuu vastuualueena Riihimäen kaupungin elinvoiman toimialueelle, jonne perustetaan tarvittavat virat siirtyville viranhaltijoille. Sopimuksen tarkoittaman toiminnan taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla. Yhteisen toimielimen talous on osa vastuukunnan talousarvion ja taloussuunnittelua.

Sopimusluonnoksen mukaan Ympäristöterveydenhuollon kokonaisnettokustannukset jaetaan sopijapuolille seuraavassa suhteessa:

Riihimäki 24,50 %

Forssa 19,82 %

Janakkala 12,86 %

Tammela 11,24 %

Jokioinen 8,92 %

Hausjärvi 7,28 %

Loppi 6,46 %

Humppila 4,49 % ja

Ypäjä 4,43 %.

Vuodesta 2026 alkaen perittävät kustannusosuudet lasketaan uudelleen vuosittain edeltävän vuoden elokuun loppuun mennessä palveluiden laskentaa edeltävien 24 kk:n toteutuneen käytön mukaisesti. Ympäristöterveydenhuollon toimintaa harjoitetaan toistaiseksi nykyisellä toimipisteverkostolla.

Sopimus sisältää vastuukunnan velvollisuuden mm. raportoida talousarvion ja -suunnitelman toteutumisesta osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä, antaa sopijapuolien käyttöön niiden tarvitsemat taloutta ja hallintoa koskevat tiedot sekä raportoida sopijakunnille vuosittain palveluiden käytöstä.

Sopimuksessa määritellään, että alueellinen ympäristöterveysjaosto aloittaa toimintansa 1.12.2022 ja sopimusten mukaisten palveluiden tuottaminen alkaa 1.1.2023. Sopimus on irtisanottavissa kahdentoista (12) kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Irtisanominen on mahdollista suorittaa päättymään aikaisintaan 31.12.2025. Irtisanominen on toimitettava kirjallisesti tai sähköisesti kunkin sopijakunnan kirjaamoon.

Yhteistoimintasopimuksen luonnos on liitteenä 15.

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle

- 1. että se hyväksyy liitteenä olevan yhteistoimintasopimuksen*
- 2. että se valitsee ympäristöterveysjaostoon jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen.*

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.”

Liite 10

Käsittelystä:

Päätös:

1. Päätösehdotus hyväksyttiin.
2. Avattiin keskustelu, jonka kuluessa tuotiin esille valtuustoryhmien välisten neuvottelujen esitys valinnoista. Esitettiin:

jäsen
Matti Alanko

henkilökohtainen varajäsen
Markku Saastamoinen

Valtuusto oli valinnasta yksimielinen. Puheenjohtaja totesi päätöksen, joka hyväksyttiin.

KV 22 § Ypäjän kunnan strategia 2022 - 2025

Aiempi käsittely: KH 16.8.2022 135 §

Selostus: ”Kuntalain 37 § mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Kuntalain 38 § mukaan kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti.

Ypäjän kunnan strategiaa vuosille 2022-2025 on työstetty kunnassa aktiivisesti. Tavoitteena on ollut tehdä kuntastrategia, joka on helposti ymmärrettävä, visuaalinen ja jossa tuodaan esille Ypäjän kunnan keskeiset vetovoimatekijät. Lisäksi strategiassa on huomioitu kestävä kehityksen teemat, jotka linkittyvät luontevasti osaksi koko muuta strategiaa (liite 16).

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle Ypäjän kunnan strategian 2022-2025 hyväksymistä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin. Viranhaltijat valtuutettiin tekemään strategialuonnokseen teknisiä korjauksia.”

Liite 11

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 23 § Yleisen vaalikelpoisuuden menettäminen kunnan luottamustoimiin, valtuuston jäsenen ja varavaltuutetun kutsuminen, kunnanhallituksen jäsenen ja varajäsenen valinta sekä Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän tarkastuslautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta

Aiempi käsittely: KH 16.8.2022 136 §

Selostus: ”Ypäjän kunnanvaltuuston valtuutettu Anni Väari (Kansallinen Kokoomus) on 3.8.2022 lähettämällänsä sähköpostilla ilmoittanut kotikuntansa vakinaisesta muutoksesta.

Kuntalain 70 §:n mukaisesti vaalikelpoisuuden menetys todetaan valinnan tehneessä toimielimessä, joka valitsee niin ikään uuden luottamushenkilön toimeensa toimielimen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Vaaleilla valittujen valtuutettujen ja varavaltuutettujen osalta asian ratkaisee aina valtuusto.

Edelleen kuntalain 17 §:n mukaan varavaltuutetut määräytyvät kuntavaaliluoksen mukaisesti. Varavaltuutetut kutsutaan kunkin puolueen ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista.

Keskusvaalilautakunta on kokouksessaan (16.6.2021 29 §) todennut, että Markus Hollo on Kansallisen Kokoomuksen ensimmäinen varavaltuutettu. Jäljelle jääväksi toimikaudeksi valtuustoon kutsutaan Markus Hollo.

Kansallisen Kokoomuksen kuntavaaleissa 13.6.2021 Ypäjällä saaman tarkastuslasketun ja vahvistetun tuloksen mukaisesti varavaltuutetuksi tulee määrätä Kalle Kähkönen. (Keskusvaalilautakunta 11.8.2022 § 33).

Valtuusto on kokouksessaan 19.8.2021 (§ 22) valinnut valtuutettu Anni Väärin kunnanhallituksen jäseneksi valtuustokaudeksi 2021-2025. Hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen valittiin Leena Kalalahti.

Valtuuston tulee suorittaa kunnanhallituksen uuden jäsen ja tämän henkilökohtainen varajäsenen vaali toimikaudelle 2021–2025.

Valtuusto on kokouksessaan 19.8.2021 (§ 30) valinnut Anni Väärin Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän tarkastuslautakunnan jäseneksi valtuustokaudeksi 2021-2025. Hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen valittiin Elina Hirvonen.

Valtuuston tulee suorittaa Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän tarkastuslautakunnan jäsenen ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen vaali toimikaudelle 2021-2025.

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se

- 1. toteaa Anni Väärin luottamustoimet Ypäjän kunnassa päättyneiksi*
- 2. kutsuu valtuutetuksi Kansallisen Kokoomuksen ensimmäisen varavaltuutetun Markus Hollon sekä varavaltuutetuksi Kalle Kähkösen*
- 3. suorittaa kunnanhallituksen jäsenen ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen vaalin*

4. suorittaa Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän tarkastuslautakunnan jäsenen ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen vaalin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.”

Käsittelystä:

Päätös:

1. Päätösehdotus hyväksyttiin.
2. Päätösehdotus hyväksyttiin.
3. Avattiin keskustelu, jonka kuluessa tuotiin esille valtuustoryhmien välisen neuvottelujen esitys valinnoista. Esitettiin:

kunnanhallitus
jäsen

henkilökohtainen varajäsen

Piia Heikkilä

Leena Kalalahti

Valtuusto oli valinnasta yksimielinen. Puheenjohtaja totesi päätöksen, joka hyväksyttiin.

4. Avattiin keskustelu, jonka kuluessa tuotiin esille valtuustoryhmien välisen neuvottelujen esitys valinnoista. Esitettiin:

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän tarkastuslautakunta
jäsen

henkilökohtainen varajäsen

Elina Hirvonen

Virve Saarikoski

Valtuusto oli valinnasta yksimielinen. Puheenjohtaja totesi päätöksen, joka hyväksyttiin.

KV 24 § Yleisen vaalikelpoisuuden menettäminen kunnan luottamustoimiin, valtuuston jäsenen kutsuminen, kunnanhallituksen varajäsenen, teknisen lautakunnan jäsenen ja varajäsenen valinta

Aiempi käsittely: KH 16.8.2022 137 §

Selostus: ”Ypäjän kunnanvaltuuston valtuutettu Juha Lundström (Kansallinen Kokoomus) on 15.8.2022 lähettämällään sähköpostilla ilmoittanut kotikuntansa vakinaisesta muutoksesta.

Kuntalain 70 §:n mukaisesti vaalikelpoisuuden menetys todetaan valinnan tehneessä toimitelmässä, joka valitsee niin ikään uuden luottamushenkilön toimeensa toimielimen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Vaaleilla valittujen valtuutettujen ja varavaltuutettujen osalta asian ratkaisee aina valtuusto.

Edelleen kuntalain 17 §:n mukaan varavaltuutetut määräytyvät kuntavaaliluoksen mukaisesti. Varavaltuutetut kutsutaan kunkin puolueen ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista.

Keskusvaalilautakunta on kokouksessaan (16.6.2021 29 §) todennut, että Erkki Pyykkö on Kansallisen Kokoomuksen varavaltuutettu. Jäljelle jääväksi toimikaudeksi valtuustoon kutsutaan Erkki Pyykkö.

Valtuusto on kokouksessaan 19.8.2021 (§ 22) valinnut valtuutettu Juha Lundströmin Markku Saastamoisen henkilökohtaiseksi varajäseneksi kunnanhallitukseen valtuustokaudeksi 2021-2025.

Valtuusto on kokouksessaan 19.8.2021 (§ 26) valinnut valtuutettu Juha Lundströmin teknisen lautakunnan jäseneksi valtuustokaudeksi 2021-2025. Hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen valittiin Sampsa Jaakkola.

Valtuuston tulee suorittaa teknisen lautakunnan jäsenen ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen vaali toimikaudelle 2021-2025.

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se

- 1. toteaa Juha Lundströmin luottamustoimet Ypäjän kunnassa päättyneiksi*
- 2. kutsuu valtuutetuksi Kansallisen Kokoomuksen varavaltuutetun Erkki Pyykön*
- 3. suorittaa kunnanhallituksen henkilökohtaisen varajäsenen vaalin*
- 4. suorittaa teknisen lautakunnan jäsenen ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen vaalin.*

Päätösehdotus:

Päätösehdotus hyväksyttiin.”

Käsittelystä:

Päätös: 1. Päätösehdotus hyväksyttiin.
2. Päätösehdotus hyväksyttiin.

3. Avattiin keskustelu, jonka kuluessa tuotiin esille valtuustoryhmien välisten neuvottelujen esitys valinnoista. Esitettiin:

kunnanhallitus
henkilökohtainen varajäsen

Timo-Mikael Sivula

Valtuusto oli valinnasta yksimielinen. Puheenjohtaja totesi päätöksen, joka hyväksyttiin.

4. Avattiin keskustelu, jonka kuluessa tuotiin esille valtuustoryhmien välisten neuvottelujen esitys valinnoista. Esitettiin:

tekninen lautakunta
jäsen

henkilökohtainen varajäsen

Jari Lintukangas

Sampsa Jaakkola

Valtuusto oli valinnasta yksimielinen. Puheenjohtaja totesi päätöksen, joka hyväksyttiin.

KV 25 § Forssan seudun elinvoimakatsaus kesäkuu 2022

Aiempi käsittely: KH 16.8.2022 138 a) §

Selostus: *"Forssan seudun elinvoimakatsaus 6/2022 on valmistunut (esityslistan oheismateriaalina).*

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen Forssan seudun elinvoimakatsauksen kesäkuulta 2022.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin. Katsaus tuodaan tiedoksi myös valtuustolle."

Käsittelystä:

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KV 26 § Muut esille tulevat asiat

Selostus: Ypäjän Demarien valtuustoryhmän valtuutettu Eija Salmi luki ääneen ja jätti valtuuston puheenjohtaja Jari Hepomaalle Ypäjän Demarien, Vasemmistolii-ton valtuustoryhmän ja Ypäjän vihreän valtuustoryhmän valtuutettujen ja va-ravaltuutettujen allekirjoittaman aloitteen Ypäjän kunnan osallistumisesta jatkossa sateenkaariliputukseen sekä Pride-viikon että Pride-tapahtuman päivinä.

Liite 12

Aloite lähetetään hallintosäännön 114 §:n mukaisesti valmisteluun.

Käsittelystä:

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

KV 27 §

Ilmoitusasiat

ei ilmoitusasioita

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät: 14 -16, 19 - 20, 25 - 27</p> <hr/> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät:</p> <hr/> <p>Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p> <hr/>
----------------------------	--

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen/hankinto-oikaisuun.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu tehdään, osoite ja postiosoite:</p> <p>Ypäjän kunta Kunnanhallitus Perttulantie 20 32100 Ypäjä puhelin: https://www.ypaja.fi/yhteystiedot/ sähköposti: kunta@ypaja.fi</p> <p>Oikaisuvaatimuspykälät:</p> <hr/> <p>Hankinto-oikaisu-pykälät:</p> <hr/> <p>Oikaisuvaatimus/hankinto-oikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Oikaisuvaatimus on toimitettava Jokioisten kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p><i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p> <p><i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7. päivänä siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kunnan kotisivuille.</p> <p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimus-</p>
---	--

Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>ajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p> <p>Oikaisuvaatimuksesta/hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimus perustei- neen ja se on tekijän allekirjoitettava.</p>
-----------------------------------	--

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p> <p>Valitusviranomaisen, yhteystiedot: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi Puhelinnumero: 029 56 42210 (asiakaspalvelu), tietoliikennekatkon sattuessa 050 407 3429 (lisämaksuton) Faksinumero: 029 56 42269 Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät: 17 - 18, 21 - 24 Valitusaika <u>30</u> päivää</p> <hr/> <p>Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Muu _____ valitusviranomaisen, _____ osoite ja _____ postiosoite Valitusaika _____ päivää</p> <hr/> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
-------------------------------------	--

Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusvi- ranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaa- ditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjel- mä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
------------------------	---

	Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ⁽¹⁾: nimi, osoite, postinumero Pykälät:</p>
Oikeudenkäyntimaksu	Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.
Valitus markkinaoikeudelle	<p>Oikeudenkäyntimaksu on 2 000 euroa.</p> <p>Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.</p> <p>Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.</p> <p>Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.</p>
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjan-otteeseen.

¹⁾Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.